

No. 69

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Kwartalnie Mk. 990.
Miesięcznie " 350.
za roznośzenie
50 mk. miesięcznie
z przes. poczt.
Kwartalnie mk. 1200
Miesięcznie " 400
poza Łodzią egz. 16

w Ameryce

1/2 dolara miesięcznie
Konto Pocztow. Kasy
Oszczędności 60.594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgoda i pracą!

KALENDARZYK

5 N Teofila Euzeb.
6 P Wiktora Wiktoryna
7 W Tomasza z Akwinu
8 S Bl. Wincent Kadł.
9 C Franciszki Rzym.
10 P + 40 Męczenników
11 S Konstantyna W.

REDAKCJA

w ŁODZI

Al, Kościuszki 41
TELEFON 28,

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Piątek, 10 marca 1922 roku

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ołiar administracja nie odpowiada.

Tworzenie nowego gabinetu.

P. Downarowicz, z którym konferował p. Ponikowski rzekł się teki ministra spraw wewnętrznych.

Dalsze porozumienie się z innymi ministrami dało do godz. 3-ej następujący wynik: Ministrem wojny w dalszym ciągu pozostanie gen Sosnkowski, skarbu — Michalski, sprawiedliwości — Sobolewski.

Dalsze pertraktacje w toku.

Pan Wojewoda, Antoni Kamiński, który z początku przechylał się na stronę p. Ponikowskiego, w dalszym ciągu zachowywał się z rezerwą.

Pan Skirmunt podziękował za tekę ministra spraw zagranicznych, dla tego, że stronnictwo Piastowców omówiło mu zaufania wraz z lewicą, te jednak skrupuły zostały usunięte. Lewica oświadczyła się za Skirmuntem.

Prawdopodobnie zostaną ministrami: poczty — Stesłowicz, pracy — Darowski, rolnictwa — Raczyński, kolei zaś Marynowski, dyrektor dyrekcji Stanisławowskiej, Sikorski bowiem z powodu choroby rzekł się teki.

Ministerjum zdrowia zostanie w ręku dra Choźki, a oświaty — Ponikowskiego.

Narutowicz, minister robót publicznych, rzekł się zajmowanej dotąd godności. Ministerstwo to zaoferowano inżynierowi Ottowskiemu z Krakowa.

Prawdopodobnie dziś w nocy gabinet cały zostanie skompletowany.

NIEZADOWOLENIE.

Dają nam znać, że w Warszawie, w kołach inteligencji, na kolejach i w rzemiosłach wznasta niezadowolenie i oburzenie.

W kraju odbywają się wszędzie wiece na korzyść Wilna i wcielenia tej ziemi do Polski.

Zmiana trzech ministrów nie poprawi gabinetu. I tak Downarowicz ustąpiłby sam, bo przestano się z nim liczyć, Sikorski, minister kolei jest obłożnie chory, a przeciwno Narutowiczowi tyle było zarzutów, że pozostać na tem stanowisku nie mógł!

Jakaż więc zmiana w gabinecie p. Ponikowskiego?

Konferencja w Genui.

TERMIN KONFERENCJI.

Rząd włoski zawiadomił rząd francuski iż godzi się na datę 10 kwietnia jako na dzień otwarcia konferencji w Genui. Jednak jest rzeczą prawdopodobną iż konferencja ta zostanie w czasie Wielkiejnocy na jeden tydzień przerwana.

Rumuński prezydent ministrów Bratianu poruszy na konferencji geneueńskiej także sprawę rumuńskiego złota, które w czasie wojny zostało pod gwarancją Anglii, Francji i Włoch przewiezione do Rosji. Rumunia zażądała pełnego zwrotu złota. Jeśli to złoto już nie istniało, wówczas Rumunia zażądała się uznaniem przez rząd Sowieców długu w równej wartości. Rumunia żąda, aby dług rumuński w Rosji miał prawo pierwszeństwa.

Minister spraw zagranicznych Jugosławji Nincycz po powrocie z Bukaresztu, gdzie towarzyszył królowi Aleksandrowi podczas jego ostatniej wizyty, w rozmowie z korespondentem dziennika „Vreme” oświadczył: „W Bukareszcie zostały rzucone podstawy porozumienia politycznego czterech państw Europy Środkowej, reprezentujących razem około 70 milionów ludności. Nasz zespol z Rumunją, Czechosłowacją i Polską stanowi w Europie czynnik, z którym należy się liczyć. W danym wypadku chodzi o to,

że Mała Ententa przekształca się w porozumienie 4-ch państw. Pierwszym krokiem wspólnej akcji tych 4 państw jest konferencja rzeczoznawców ekonomicznych i finansowych, wyznaczona 5-go marca w Belgradzie. Konferencja przygotowuje wspólne postępowanie w kwestjach ekonomicznych i finansowych, które będą wysunięte na konferencji geneueńskiej. Jesteśmy radzi, że Belgrad został wybrany jako miejsce pierwszej konferencji o charakterze solidarności międzynarodowej z mocarstwami z którymi wiążą nas liczne interesy oraz analogiczna sytuacja”

PRZESILENIE ANGIELSKIE.

LONDYN, 9 3 (wł) Jak się dowiadujemy z kół oficjalnych, potwierdza się przypuszczenie, że Lloyd George bezwarunkowo ustąpi po doprowadzeniu do skutku i ukończeniu konferencji geneueńskiej.

Jedynie dla tego celu premier angielski dotychczas nie wyciągnął z wypadków właściwych konsekwencji.

Po konferencji w Genui Lloyd George jednak ustąpi i poświęci się wyłącznie organicznej pracy przy tworzeniu stronnictwa politycznego w Anglii p. n. Stronnictwa Narodowego.

Firanki

na metry i oddasowane w wielkim wyborze po nadzwyczaj tanich cenach, bo jeszcze przed podskokiem cen zakupione oraz najnowsze materiały, na garnitury męskie, ulstry, spodnie, palta damskie oraz szewiory, garbada i etc. sprzedaje tanio firma Szmechel & Rozner, Łódź Piotrzkowska 100, filja 160.

627B

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Sprawa wileńska

(wp) P. Ponikowski odbył konferencję z p. Głabinskim (Zw. Lud. Nar.) w sprawie wileńskiej. Zdaje się, że po tej konferencji dojdzie do pewnego kompromisu pomiędzy prawią a rządem. (7)

Obrót czekowy.

(wp) Komisja budżetowa przyjęła w 2 części projekt rządowy o obrocie czekowym.

Przed konferencją państw bałtyckich

(wp) Przygotowania do konferencji państw bałtyckich zostały ukończone. Utworzono 3 komisje: polityczną, ekonomiczną i dla uzgodnienia spraw przed konferencją geneueńską. Z polskiej strony wezmą udział w konferencji ministrowie spraw zagranicznych, przemysłu i handlu, skarbu, kolei oraz biuro prac przygotowawczych do konferencji geneueńskiej.

Delegat rządu fińskiego przyjeżdża w sobotę do Warszawy, delegaci Łotwy i Estonji w niedzielę rano Tegoż dnia odbędzie się posiedzenie powitalne. (7)

Budżet.

(wp) Na posiedzeniu Prezydium Rady ministrów rozważano budżet państwowy, który będzie przedstawiony Sejmowi na najbliższym posiedzeniu. (7)

Cześć o sprawie Wilna.

Nawet cześć, nasi najserdeczniejsi przyjaciele, utrzymują, że ziemia wileńska powinna być wcielona do Polski. (8)

Cześć o sprawie Jaworzyny.

Praska „Tribuna” donosi, że prace komisji dla spraw Jaworzyny trwać będą od kilku tygodni do kilku miesięcy. Decyzja w sprawie Jaworzyny nie będzie wymagała ratyfikacji parlamentu, ponieważ decyzja należy do kompetencji komisji delimitacyjnej. W każdym razie rząd czeski nie poczyni żadnych kroków decydujących w sprawie Jaworzyny, bez porozumienia się najpierw ze stronnictwami. (9)

KTO WINIEN?

Położenie w sprawie wileńskiej nie uległo najmniejszej zmianie. Sejm wileński w pojęciu swego narodowego posłannictwa, domaga się bezwzględnej wcielenia Wileńszczyzny — rząd jak to nasz rząd rękami i nogami opiera się „zgodnemu z konstytucją” załatwieniu, chcąc sobie zostawić furtkę do ewentualnych dalszych matactw.

Na jakie konspiracyjne downar—kawały, puszcza się rząd dowodzi wysłanie w imieniu gabinetu ministrów przez p. Giełżyńskiego telegramu do Wilna, żeby Sejm nie przyjeżdżał, poczem pan Ponikowski ma odwagę wmawiać całej Polsce, że to nie, to właściwie nieporozumienie, „on się omylił w podpisie” — „to jego osobiste zdanie”

Za tego rodzaju „omyłki” o ile pełni zwykły śmiertelnik, bardzo szybko idzie do kryminału kierownik kancelarii lub pod sekretarz stanu zawsze wyjdzie cało z tej — opresji, powołując się na konia, który ma cztery nogi...

Na taką grubą grę trzeba być albo premierem... albo byłym przedsiębiorcą kanalizacyjnym.

Znowu Agencja Wschodnia, za którą stoją dobrze płatne ale nieinteligentne — belweder — Jankle pisze, że w Paryżu ogromnie się cieszą ze stanowiska naszego rządu i że tamże (w Paryżu) marka polska spadła (skutkiem tej uciechy).

Na przyszłość pozwolimy sobie życzyć A. J. Wschodniej nieco inteligentniejszych współpracowników, i nie zadawałnic się samym poleceniem, że jest postępowcem i radykałem — a sprawdzić czy ten zdemobilizowany Edison skończył chociaż ze dwie klasy.

W kuluarach sejmowych przebakują coś o jakiś ciemnych machinacjach Witosa, który aż do żniw w Wierzchosławicach ma czas wolny i mógł by „kaj — niebądź” na stolcu premiera przetrzymać ten ciężki przednówek.

Ostatni wspólny „krok” grzecznościowy mocarstw w Warszawie sprawia wrażenie operetki granej przez trupe amatorów na głębokiej prowincji.

Czegóż bo, miły Boże, nie robi się z grzeczności dla milego przyjaciela, zwłaszcza że są wszelkie dane na to, iż wpadnie on w przy-

gotowany dołek.

I że już premier Ponikowski sprawia wrażenie marionetki pociąganej za sznurek, długości co najmniej Alej Ujazdowskich, ale że by i poseł francuski znalazł się też na końcu tego sznura posuwanego tajemniczą ręką.

Wogóle dzisiaj nie może już ulegać najmniejszej wątpliwości, iż Polska po wyzwoleniu się z pod przemocy obcych wpadła pod rynną rodzimego postępu, z której leją się smrodliwe strugi pomysłów krajowych Napoleonów.

W całym tym chaosie jest faktem wprost niepojętym, iż rząd p. Ponikowskiego, który tak się fatalnie skompromitował na arenie dziejowej Polski, znowu został zaproszony do wciągnięcia rydwanu państwowego do jeszcze głębszego bagna.

Jedyną w całej tej sprawie rzeczą jest po ciesząca iż wspaniała ludowa максима jak kto sobie pościele tak się wyspi dozna raz jeszcze pierwszorzędne potwierdzenia, tym razem zbiorowo na całym kraju.

Ostatecznie niema o co się tak opierać przy tej klauzuli upartego Wilna: „zgodnie z konstytucją”. Sam premier oświadczył, że to nie zgadza się z jego przekonaniem.

Czy nie lepiej skończyć to przykre widowisko i zgodnie z przekonaniem naszego szanownego premiera zrobić klauzulę: „niezgodnie z konstytucją” wtedy i cały gabinet by został i p. Naczelnik byłby zadowolony — o to przecież idzie, to przecież główne zadanie obecnego rządu. —

I zasadniczo nic się nie zmieni — konstytucja jest dopiero na papierze, a rząd... i tak będzie rządził jak rządzi, a ułatwi to znacz nie stanowisko następców p. Ponikowskiego — którzy zażądają potem, aby rządzić „wbrew uczciwości” „wbrew kodeksowi k.”

Tak to na tym świecie się dzieje — plecie, iż widząc posłów Wileńszczyzny w Warszawie, już przygotowaliśmy się na uroczyste „Te Deum”, a teraz trzeba wznieść pod stopy Wszechmocnego [nie federalisty] błagalny głos, aby rękę karał — nie ślepy miecz...

A. S.

Opozycja i powrót Ponikowskiego.

Belwederskie grupy pisze „Głos Narodu”, mają słuszny powód do tryumfu. Oczekiwana, inspirowana i zapowiadana przez nie od dni kilku interwencja posłów aljanckich w sprawie wileńskiej wreszcie nastąpiła. Co prawda — w łagodnej i tak ogólnikowej formie, że nie stanowi ona żadnej prawnej przeszkody dla inkorporacji Wileńszczyzny do Polski. Nie zawiera ona bowiem ani protestu przeciw „prostej aneksji”, ani nie jest nawet radą lub groźbą, ale streszcza się jedynie w stwierdzeniu, że aneksja taka wywołałaby niedobre wrażenie u rządów Ententy. Otóż każdy z nas wie dobrze, że w Londynie, a także w Paryżu dużo lepsze wrażenie wywarłaby wiadomość o przyłączeniu Wilna do Litwy, niż do Polski. Zbyt dobrze znamy intencje anonimowego mocarstwa, które na decyzje aliantów w sprawie wileńskiej wpływ ma przeważny, byśmy mieli wątpliwość co do uczuć zachodnich protektorów Litwy. Wysokie Mocarstwa muszą się jednak obecnie pogodzić z tem,

że nie będziemy się liczyć z ich wrażeniami, gdy chodzi o kwestję wileńską. Liga Narodów, twór i organ Aljantów, nie ułatwiła tej sprawy mimo całorocznych rozpraw. Mocarstwa przeto nie mogąc w Genewie same rozwiązać problemu, nie mają prawa wtrącać się w jego załatwienie przez Polskę i to załatwienie w myśl wielkiej zasady Ententy: samookreślenia się narodów.

Mocarstwa doskonale zdawały sobie sprawę z tego braku moralnej legitymacji i dlatego od listopada, t. j. od czasu kiedy rząd polski postanowił przeprowadzić wybory w Wileńszczyźnie aż do końca sesji wileńskiej, nie protestowały ani słowem przeciw prawowitości wyborów, Sejmu i jego uchwał. Nie protestowały j wówczas, gdy prez. Ponikowski w nocy z 2 na 3 marca przedłożył delegacji wileńskiej akt inkorporacji do podpisania. Nie protestowały i w ciągu pierwszych czterech dni zatargu delegacji z rządem, mimo, że prasa belwederska dopraszała się wprost o taki demarche

lub choćby tylko o wizytę informacyjną pana Panafieu u min. Skirmunta. Belwederski „Przeł. Wieczorny” już nawet donosił w sobotę o takiej interwencji, powtórzono te plotki wczoraj, przepowiadano krok ambasadorów na dzisiaj...

W niedzielę Nacz. Państwa przyjechał do Warszawy. Przeciwnicy inkorporacji „zgodnie z konstytucją” poczuli silny grunt pod nogami. P. Ponikowski odmówił podpisania aktu, mimo, że cały Sejm na jego brzmienie się zgodził. Nacz. Państwa, który jeszcze w listopadzie obiecywał bronić Orazem uchwał Sejmu wileńskiego, — teraz rzucił delegatom tegoż Sejmujechać do Wilna i żądać unieważnienia jego uchwał... Wówczas to posłowie aljancji postanowili rzucić na szalę także autorytet swoich rządów. Widzieli przecież, że przeciw prawdziwej i zupełnej inkorporacji Wilna do Polski walczą w Warszawie wpływe i naczelnosobowości! Postanowili je poprzeć... I trudno zresztą żądać od posłów aljanckich, by byli lepszymi Polakami od... p. Ponikowskiego i jego protektorów...

Należy zatem wyraźnie stwierdzić, że odwiedziny ambasadorów wywołane zostały stanowiskiem p. Ponikowskiego i grupy belwederskiej. Na szczęście dla Polski interwencja aljantów nie przeszkadza nam przeprowadzić naszej woli w sprawie Wilna a jedynie może mieć moralny wpływ na niektóre grupy Sejmu wileńskiego i warszawskiego. Gdyby na czele państwa stał obecnie rząd silny i zgodny z narodem, to nie byłoby — rzecz prosta — żadnego protestu, jak nie było go od listopada do 3 marca b. r. Niezależnie, sprawa wileńska od początku cierpi na tem, że na „najwyższym miejscu” zwalcza się zaciętle dążenia Polski i Wilna do zupełnego złączenia się. Równocześnie rozbija się umiarkowany Sejm, by nie powstała tam silna większość rządowa i by z jej braku mógł utrzymać się gabinet pionków belwederskich.

I znowu teraz — jak się zdaje — otrzyma Polska taki surogat władzy, taki gabinet mameluków, ludzi pozbawionych oparcia w Sejmie i kraju, ale zato dobrze widzianych — w Belwederze. Ma powstać gabinet pozaparlamentarny, gabinet cieniów, a nie ministrów. Onegdaj jeszcze p. Ponikowski oświadczał, że państwo potrzebuje rządu parlamentarnego, a dziś lewica belwederska — powierza mu misję utworzenia gabinetu pozasejmowego! Lewica rozbija konsekwentnie każdy projekt parlamentarnego rządu, obawiając się jak ognia, by nie powstał gabinet niezawisły od Belwederu, gabinet silny oparciem o Sejm!

I co za niegodna perfidia! Gdy idzie o desygnowanie osoby premiera, to lewica solidarnie od P. P. S. do P. S. L. głosuje na p. Ponikowskiego, męża zaufania Piłsudskiego.

Dzieje się to już po raz drugi. Gdy jednak p. Ponikowski utworzy gabinet, do którego np. powoła takich sympatyków lewicy, jak p. Downarowicz lub takich ludowców, jak p. Raczyński, to jednak lewica pozostawia uprzejmie klubom prawicy popieranie tego rządu, przeprowadzenie jego projektów i uchwalenie konieczności państwowych, a sama uprawia wygodną opozycję „ad captandam benevolentiam” wyborców, Wszystko, co uchwalono w Sejmie dobrego od września z r., uchwalono głosami klubów prawicy i środka, które w swej pracy państwowej nie zrażały się tem, że na czele rządu stał wówczas pupil lewicy i Belwederu. Lewica uprawiała przez ten czas czystą demagogię.

Tak dalej być nie powinno. Lewica, musi teraz wziąć odpowiedzialność za jego rządy. Stronnictwa prawicy nie mogą być więcej zobowiązanymi do popierania gabinetu, na czele którego stoi pan Ponikowski. Ostatnie kilka dni odsłoniły prawdziwe oblicze tego „statysty” z łaski Belwederu. Wjemy, co myśleć o jego „bezpartyjności” i niezawisłości. P. Ponikowski może zostać premierem! Zmobilizuje to wreszcie cały kraj przeciw haniebnej konspiracji, jaka belwederska lewica zawiązała przeciw przyściu do władzy rządu naprawde silnego, niezawisłego i narodowego.

„Gazeta Warszawska“ o sytuacji obecnej

STRACHY FEDERALISTYCZNE.

Również w tym samym duchu co „Głos Narodu“ wyjaśnia sprawę Wileńszczyzny „Gazeta Warszawska“, w artykule „Zła przystuga“ (Nr. 67)

Od pamiętnej nocy, mówi to pismo, w której połowa delegacji wileńskiej odmówiła podpisu pod aktem, niezgodnym z uchwałami Sejmu wileńskiego, ze sfer belwederkich i rządowych zapowiadano co godzinę nastąpić mającą interwencję rządów sprzymierzonych.

Gdy ostrzeżenie nie pomogło, wystrzelono najpierw z działa małego kalibru i doniesiono posłom sejmowym i przedstawicielom prasy, że postowie francuski, angielski i włoski złożyli ministrowi spraw zagranicznych, p. Skirmuntowi, solenne powinszowanie z powodu jego uporczywego przeciwstawienia uchwały Sejmu wileńskiego i oporu w narzucaniu Wileńszczyźnie statutu. Ale ku zdziwieniu rządu powinszowanie to nie zmieniło zasadniczego stanowiska nieugiętej części delegacji wileńskiej i odpowiedników jej w Sejmie warszawskim.

Wówczas postarano się o pocisk grubszego kalibru: konwentowi seniorów zakomunikował wczoraj podczas popołudniowego posiedzenia minister Skirmunt, że postowie włoski, angielski i francuski „złosisi się do niego, aby w imieniu swoich rządów przestrzedz rząd polski, że zatwierdzenie przez Sejm Rzeczypospolitej prostej aneksji ziemi Wileńskiej (annexion pure et simple) wywoła jak naigorsze wrażenie (un effet déplorable)“.

Mniejsza o tłumaczenie polskie, celowo obostrzające francuski zwrot: „effet déplorable“. Wkrótce jednakowoż przybiegli do Sejmu wyśnawcy rządowi i dali uzupełnienie komunikatu oficjalnego. Oto postowie rządów sprzymierzonych nie uważaliby przyjęcia przez delegację wileńską i Sejm warszawski zastrzeżenia rządu polskiego w trzecim punkcie aktu wileńskiego o statucie za „prostą aneksją“, natomiast uważaliby za „prostą aneksję“, gdyby do słowa „statut“... dodane było określenie, „zgodnie z konstytucją“.

Sądymy, że nie można w bardziej grubym i twardym sposobie zdradzić samemu nie tylko cel tego manewru politycznego, ale i — jego źródło. Wszystko, co powyżej piszemy, składa się na bolesny obraz konspiracji sfer federalistyczno-belwederkich z zagranicą przeciwko własnemu społeczeństwu.

Znamy ten obraz zresztą od czasów podsunięcia zagranicy planów, które wkrótce z małymi tylko zmianami ubrane zostały w formę projektu Hymansa. Historia wypowiedzi o tej robocie swój sąd.

Ale wracajmy do samej „démarche“. Po słowie rządów sprzymierzonych przestrzegli przed „zatwierdzeniem przez Sejm Rzeczypospolitej prostej aneksji ziemi Wileńskiej“. Czyli, że nazwali uchwałę wileńską „prostą aneksją ziemi wileńskiej“. A polski minister spraw zagranicznych — jak rząd komunikuje przez Polską agencję telegraficzną — „przyjął to oświadczenie do wiadomości z tem, że je właściwym czynnikiem zakomunikuje“.

I to jest dowodem, że owa „démarche“ była więcej, niż upragnioną przez rząd. Przeciwnie w przeciwnym razie, każdy jako tako się szanujący minister polski byłby znalazł odpowiedź na zarzut „aneksji“, że o niej mowy być nie może tam, gdzie odbyła się konsultacja woli ludności, konsultacja, której pierwotnie przecież tak stanowczo żądała Liga narodów. Minister polski, zresztą spokojny, zrównoważony i w dyplomacji doświadczony: sam — nawiasowo powiedziawszy — z ziem wschodnich pochodzący, o tej elementarnej prawdzie „zapomniał“ i „przyjął do wiadomości“ nazwanie samookreślenia woli ludności „prostą aneksją“ i pośpieszył „zakomunikować to właściwym czynnikiem“, czyli konwentowi seniorów, ażeby przezeń wywziąć presję na Sejm ustawodawczy (1)

Politycy federalistyczni biją w wielki dzwon — na trwogę „Nie przyłączajmy Wileńszczyzny, bo zagranica będzie się gniewać“ oto co słyszymy od dłuższego czasu. Czy panowie ci sądzą, że zagranicą mają takie ciasne mózgowice, iż nie mogą zrozumieć różnicy pomiędzy dobrowolnym i chętnym przyłączeniem się, bez użycia przymusu moralnego chociażby, a aneksją przymusową? Czyż Wilno nie wykazało dowodnie całą swą męczeńską historią a ostatnio wynikiem plebiscytu, i jednomyślną uchwałą swego sejmu, że pragnie należeć na zawsze i bez zastrzeżeń do Polski? Pocóż więc to niemądre maczenie opinii publicznej, to wyszukiwanie strachów tam, gdzie ich nie ma. Polska nie jest nieletnim dzieckiem, by nasrożona mina jednego lub chociażby „nawet“ kilku dyplomatów zagranicznych zmuszała ją do zawracania z wytkniętej raz uczciwej drogi.

A jeśli naprawdę tak wam zależy na opinii obcych, dlaczego nie baliście się i nie boicie, że wszyscy patrzą na nas z politowaniem z powodu naszych „kierowników rządu“, którzy na wszystkim się rozumieją, jeno nie na uczciwości... i sztuce rządzenia. A teraz obawiacie się, że, gdy Wilno połączy się z nami (nie „zostanie przyłączone“) to zagranica będzie oburzona. Wszakżeż to ta koalicja, którą nas teraz usiłujecie straszyć, ta koalicja, sama rozstrzygła, że Wilno będzie należeć do tego, za kim się wypowiedzie. Szala długo się wahała i

zwycięstwo nie było pewnem, chociaż wierzyliśmy wszyscy, że wilnianie nie zdradzą. Wierzyli przynajmniej ci, którym zależy na tem, by Rzeczpospolita nie była kadłubem, któremu odjęto członki, a zostawiono tylko żąłdek, by miały gdzie żerować pasożyty. Nie wierzyliście tylko wy — panowie; a może i wierzyliście, lecz takie rozwiązanie sprawy nie dogadzało waszym planom?

Przyszli plebiscyt. Dobrowolnie, bez przymusu, pomimo niskiego stopnia oświaty, lud wileński złożył dowód, że sercem związany jest z Macierzą, chociaż przez długie lata starał się w niego inne wpoić przekonanie. Dlaczego więc zabraniacie mu tego, panowie „politycy“. Chyba zależy wam na tem, by ta Polska, która cudem prawie i mocą ofiarą swego ludu, oraz przy pomocy koalicji, (a nie z jej „łaski“, jak może sądzicie), powstała z póżogi wojennej, korzystając ze śmiertelnego zmagania się swych wrogów, była jak najslabsza!

Trudno przypuścić, by kierowała wami miłość Ojczyzny, chociażby źle zrozumiana. Wami kieruje co innego: partja wasza i korzyść osobista. Lecz mylicie się, panowie, sądząc, że dopiero historia osądzi wasze uczynki, na czem wam może niezbyt zależy. Was osądzone już teraz. Czyż pogarda społeczeństwa nie rumieni wam wstydem twarzy, wy biedni męczennicy sprawy... partyjnej!

S. B.

Manifestacje na rzecz Wilna.

Wczoraj odbył się wiec zwołany przez organizacje narodowe we Lwowie w sprawie wileńskiej. Wiec ten poprzedziła agitacja zwolenników Belwederu celem rozbicia go. W dzisiejszym „Dzienniku Ludowym“ pojawiła się nawet groźba, że wiec ten absolutnie musi być rozbity.

O godzinie 7-ej wieczorem zgromadził się na podwórzu ratuszowem tłum publiczności.

Wiec zagał wice-prezydent Stahl, następnie redaktor Opioła przedstawiając obecną uchwałę Sejmu Wileńskiego, jako wolę ludności. Skreślił trudności jakie napotkała delegacja Sejmu Wileńskiego ze strony rządu i Belwederu i przeprowadził analogję między Wilnem a Wschodnią Małopolską.

Zgromadzeni przyjęli jednogłośnie rezolucję w której wyrażają protest przeciwko lekceważeniu woli posłów wileńskich, którzy w sposób niezłomny oparli się zakusom rządu Belwederu.

W czasie przemówień poszczególnych mówców próbowali obecni socjaliści przeszkadzać, ale akcja ta zakończyła się zupełnym fiaskiem. Faktem jest, że nawet zamierzający rozbić ten wiec obecni na nim robotnicy poddali się nastrojowi i głosowali za ogólną rezolucją.

Charakterystyczne było również przemówienie p. Łaucuckiego, który postawił rezolucję jednogłośnie przyjętą a zawierającą apel do p. Naczelnika Państwa, ażeby rozpedził ten rząd, który sprzeciwia się woli ludu wileńskiego.

Następnie po odśpiewaniu Roty udali się uczestnicy wiecu na Plac Katedralny, gdzie przy ulicy Rutowskiego 5 zamieszkał ks. arcybiskup Hryniewiecki, który dziś rano przybył z Warszawy. Do zebranego tłumy publiczności przemówił dostojnik kościoła z okien swego mieszkania, przypominając losy ziemi Wileńskiej oraz swego tułactwa i wygnania, swój udział w ostatniej walce o przyłączenie Wilna do Polski i kreśląc ostatnie trudności w tej sprawie.

Okrzykami na cześć Wilna, na cześć ks. arcyb. Hryniewieckiego i po odśpiewaniu Roty zakończyła się manifestacja i tłumy zeszły się do domu. (5)

Rozumna odpowiedź.

Na wywody p. Ponikowskiego o trudnościach na polu międzynarodowym odpowiedziliśmy przedstawiciele zespołu Str. Nar. i przeprowadził on wybory pod hasłem wcielania Ziemi Wileńskiej do Polski bez żadnych zastrzeżeń, w tym duchu starał się przeprowadzić uchwałę w Sejmie Wileńskim, a po powzięciu przez Sejm takiej uchwały nie może w Warszawie podpisać aktu, który z uchwałą tą stałby w sprzeczności. Niesłuszne są obawy o to, iż spotkać może Polskę zarzut imperializmu gdyż w tym wypadku, kiedy Ziemia Wileńska wciela się do Polski zgodnie z wolą ludności tej ziemi, mowy o żadnym imperializmie być nie może. Obecnie co do ostatecznego załatwienia sprawy wileńskiej prowadzą dwie drogi:

1) albo spisanie jedynie protokołu o wręczeniu przez Delegację rządowi polskiemu uchwał Sejmu Wileńskiego, z prośbą o przedłożenie ich Sejmowi Ustawodawczemu.

2) albo podpisanie aktu, w którego art. 3-im dodane będą słowa: „zgodnie z wolą ludności, wyrażoną w uchwałach Sejmu Wileńskiego“.

P. Ponikowski odparł na to, iż obie propozycje są dla niego nie do przyjęcia. Akt złaczenia może być podpisany przez p. Ponikowskiego, jedynie w dawnym brzmieniu. Jeżeli delegacja pragnie gwarancji dalszych, to może ich szukać w Sejmie Ustawodawczym, albo też złożyć odpowiednie oświadczenia przy podpisywaniu aktu.

Na tem rozmowę zakończono. (5)

Marszałek Łokuciewski

Marszałek sejmu wileńskiego Łokuciewski został w Warszawie i będzie przyjęty przez Naczelnika Państwa. (1)

KRONIKA

—Danina.

(p) Z dniem jutrzejszym zostają wyłożone dla przejrzenia na przeciąg dni 14 to jest do dnia 25 b.m. księgi poboru płatników dań od nieruchomości oraz przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych.

Poniżej podajemy spis ulic i odpowiadać im kasy.

Kasa I mieści się przy ul. Aleksandrowskiej 66.

W lokalu Komisariatu pol. państw.

Kasa nr. 2: mieści się przy placu Wolności 2:

Kasa nr. 3: mieści się przy Placu Wolności 1.

Kasa nr. 4: mieści się przy Placu Wolności 14:

Kasa nr. 5 mieści się przy ulicy Piotrkowskiej nr. 53:

Kasa nr. 6 mieści się przy Moniuszki 10.

Kasa nr. 7 mieści się przy ulicy Pustej 13

Kasa nr. 8 mieści się przy ulicy Nawrot 58:

Kasa 9 mieści się przy ulicy Rzgowskiej 27

Rekursy wolno wносить do izby skarbowej w ciągu dni 14 od dnia następnego po upływie okresu wyłożenia ksiąg.

Termin wpłacenia 1-ej raty daniny, przypada w ciągu czterech tygodni, licząc od 8-go dnia założenia ksiąg poboru to jest w czasie od dnia 19 marca do dnia 15-go kwietnia 22 roku, a druga rata winna być wpłacana, w ciągu 6 tygodni po upływie terminu płatności pierwszej raty to jest między dniem 16 kwietnia, i dniem 26 maja 22 roku.

— Wyroby zabronione w handlu III kateg.

Ustawa o podatku przemysłowym ustala cały szereg towarów, któremu nie wolno handlować na podstawie patentów III kateg. Podajemy wykaz tych towarów w skróceniu:

- 1) Drogie kamienie, wyroby złote i platynowe.
- 2) Wyroby ze srebra, platerowane i z brylantów (za wyjątkiem tanich wyrobów z tych metali).
- 3) Wyroby z marmuru, za wyjątkiem tanich wyrobów.
- 4) Starożytności.
- 5) Maszyny oraz ich części prócz używanych części maszyn rolniczych (nie zalicza się do maszyn przedmiotów domowego użytku).
- 6) Metale, prócz żelaza, żelaza lanego, cyny i ołowiu.
- 7) Pojazdy na resorach i sprężynach, orsz przybory do nich.
- 8) Trumny metalowe, kasy ogniotrwałe, łódka i łyżki.
- 9) Samowary — oprócz mosiężnych, randle miedziane.
- 10) Broń.
- 11) Przybory optyczne, fotograficzne, chirurgiczne, fizyczne.
- 12) Meble wyściełane, rzeźbione politurowane.
- 13) Zwierciadła wielkie.
- 14) Instrumenty muzyczne prócz ludowych.
- 15) Obrazy ręcznie malowane.
- 16) Wyroby gumowe i gutaperkowe, prócz kieszonki.
- 17) Uprząż.
- 18) Farby, artykuły apteczne w Warszawie i miejscowościach pierwszych dwóch klas.
- 19) Futra.
- 20) Gotowe nowe ubrania.
- 21) Koronki zagraniczne, tiul.
- 22) Materje i tkaniny (prócz niektórych).
- 23) Wyroby produkcji zagranicznej.
- 24) Wyroby porcelanowe i kryształowe.
- 25) Towary zagraniczne i kolonialne. (7)

— Ciągnięcie loterii gniazda.

W d. 7 b. m. o godz. 3 popoł. w sali posiedzeń Województwa Łódzkiego odbyło się ciągnięcie loterii urządzonej przez Gniazdo. Obecni byli: pan Wojewoda Kamiński, przedstawiciel Izby Skarbowej, Zarząd Gniazda i sporo publiczności. Rezultat ciągnięcia następujący: 1) Ozdobny zegar kominkowy № 859. 2) Olejny obraz W. Przybylskiego № 76. 3) Serweta pluszowa № 438. 4) 10 korcy węgla № 376. 5) Miniatura na kości słoniowej № 55. 6) Poduszka artystycznej rob. № 609. 7) Paterna do kart wizytowych № 705. 8) Wazon ozdobny szeroki № 50. 9) Wazon wysoki № 63. 10) 1/2 szt. madapolamu № 981.

Powyższe wygrane, za okazaniem biletu mogą być odebrane, w kwiaciarni W-ój Van do Weeg ul. Piotrkowska 96. (3)

— Loteria Czerw. Krzyża.

Losy w cenie po mk. 1200,— ćwiartki po mk. 300,— są do nabycia w biurze Czerw. Krzyża (Piotrkowska, Nr. 96) od godz. 9-3 p.

p., w sklepach Gebelner i Woff, Jarocińskiej, perfumerji Dietla, „Swieżiance“ i w „Promieniu“.

Ciągnięcie odbędzie się w W-wie dn. 20 czerwca b. r. Wygrane wypłacane będą bez żadnych potrąceń. Wygranych 15000 losów. I wygrana mk. 2,000,000,— II 1,500,000,— III 1,600,000, dalej po 500,000, 300,000, 200,000, 100,000 i t. d. (5)

— Zapotrzebowanie pracy.

(s) Rząd francuski zgłosił zapotrzebowanie pod adresem naszego Minist. Pracy i Opieki Społ. na 30,000 rob. budowlanych, cieśli, stolarzy, betoniarzy, murarzy, ślusarzy, oraz do robót ziemnych, oraz rob. niewykwalifikowanych. (5)

— Walka ze wyrodnieniem rasy

Oddział Łódzki Polskiego Czerwonego Krzyża postanowił zorganizować Sekcję Walki ze Zwrodnieniem Rasy, mającą na celu zwalczanie chorób wenerycznych, gruźlicy i alkoholizmu.

Wojna przyczyniła się do zatrważającego rozwoju tych chorób, powodujących szereg następstw dziedzicznych, bezpłodność, kalectwa, a w przyszłości zwyrodnienie rasy.

Tow. Czerw. Krzyża w zrozumieniu ważności sprawy organizuje sekcję, która odda nieocenione usługi, Tow. wzywa do współpracy wszystkich a w tym celu zwołuje drugie organizacyjne zebranie sekcji Walki ze Zwrodnieniem Rasy na niedzielę, dnia 12 mb. o godz. 3—ciej pp. w lokalu Czerw. Krzyża (Piotrkowska nr. 96 — 1 p.)

Zaproszenia wysyłane nie będą. (8)

— Kolejnictwo i społeczeństwo.

W celu wzajemnego porozumienia się co do wielu spraw, związanych z ruchem towarowym i pasażerskim na kolei, pojutrze, dnia 10 marca, odbędzie się pierwsze posiedzenie Rady dyrekcyjnej, złożonej z przedstawicieli społeczeństwa i władz kolejowych.

W pierwszym posiedzeniu, które potrwa zapewne przez parę dni, wezmą udział wybrani przedstawiciele przemysłu, handlu, ziemian, posatem delegaci województw, starostw i władz samorządowych. Z ramienia władz kolejowych będą obecni prezes dyrekcyjki warszawskiej — jako przewodniczący konferencją oraz dyrektorzy wydziałów tariffowo - przewozowego, ruchu i in.

Konferencje takie będą się później odbywały periodycznie i będą miały za zadanie utrzymać ciągłą styczność między władzami kolejowymi i zainteresowanymi sferami społeczeństwa. (7)

— Niefortunny amator przędzy.

Niejak Edmund Miller b. współpracownik firmy „Weiss i Polakiewicz“ opuszczając posadę, zabrał ze sobą blankiety firmowe, i patrzono pieczętą.

Kilka dni temu Miller na posiadany blankiecie, zrobił zapotrzebowanie na 30 paczek przędzy, podrobił podpis buchaltera firmy, w której pracował i zaniósł to do fabryki Ossera.

Pracownicy fabryki, nie podejrzewając podstępny wydalili 15 paczek przędzy wartości pół miliona marek, gdyż pozostałych 15 paczek żadanego numeru nie było. Wypadek chciał, że nazajutrz firma „Weiss i Polakiewicz“ zapotrzebowała również przędzy z fabryki Ossera. Podstęp został wykryty i urząd śledczy poszukiwał złoźcę. Ponieważ dowiedziano się że Miller mieszkał w hotelu „Kjukas“, udano się tam, lecz „ptaśzek wyfrunął“, pozostawiając rzeczy swoje, jak również i dowód osobisty. Natychmiast zawiadomiono policję na dworcu w Warszawie, której też udało się Millera aresztować w chwili, gdy wysiadał z pociągu. Odesłano go do Łodzi i osadzono w areszcie. (7)

— Jak w każdym fachu.

W tych dniach właściciel restauracji „Tivoli“ został zawezwany do urzędu walki z lichwą gdzie okazano mu papier z zreszenia kucharzy, z pieczęcią i podpisem p. Bawarskiego, w którym ten donosi, że restauracja „Tivoli“ wy daje obiady po paskarskich cenach, gdyż po 300 m. i wyżej, na dowód czego przytoczono spis potraw wraz z cennikiem.

P. Gabrych objaśnił, że u niego obiady są „a la carte“, to jest że gość może sobie wybrać obiad za 250 marek i za 700, a nawet więcej odnośnie do tego, co będzie spożywał.

Denuncjacja, mówił p. Gabrych, powstała na tle tym, że restauracja „Tivoli“ obywateli bez kelnerów związkowych, stąd też znana we wszystkich fachach poszukiwanie sposobu, byleby bez wyboru zaszkodzić firmie.

Urząd walki z lichwą postanowił wezwać p. Bawarskiego dla objaśnienia szczegółowych. (6)

— Maskarada w poście.

Publiczność Łódzka chrześcijańska, bardzo się zdziwiła, czytając afisz, zapowiadający maskaradę na dzień 11 marca, to jest w wielkim poście, w sali Filharmonji. Dotąd w żadnym mieście polskiem na takie wybryki zydowskiego nie zdobyto się, u nas w Łodzi już ten żywioł wyciąga maski swoje, aby powoli zniweczyć w tym względzie poszanowanie dla tradycji i przepisów wiary, którą konstytucja polska stawia na naczelnem miejscu.

Zewsząd odbieramy listy od robotników protestujących przeciwko tym inowacjom.

Spodziewamy się, że władze nasze cofną podsunięty afisz i maskarada nie odbędzie się. (6)

— Wyjazd Wojewody.

Pan Wojewoda Łódzki, Antoni Kamiński, został wezwany do Warszawy przez p. Ponikowskiego w zamiarze ofiarowania mu teki ministra spraw wewnętrznych. P. Wojewoda zażądał czasu do namysłu.

— Koło akademickie.

P. Czeraszewicz rozesłał do pism odezwę zawiadomieniem, że Towarzystwo przyjaciół akademickiego koła łódzian rozesłało zarejestrowane listy do zbierania składek na rzecz niezamożnych akademików łódzian. Listy te podpisali pp. Czeraszewicz, Gołkontt, Zand i student Daberhut.

— Oryginalne obrazy.

Młody artysta W. Kumorowski wykoił 2 obrazy, jeden przedstawia „Czarowne oczy“, drugi zaś „Wspomnienia z lat minionych“.

Obrazy te od dziś będą wystawione w oknie Administracji „Rozwoju“, gdzie są do obejrzenia i nabycia. Pierwszy kosztuje 20,000 mk., drugi 15,000 mk. Obrazy są dwubarwne i przedstawiają nie drogie kupno.

— Stagnacja.

Jeszcze do soboty ubiegłej wszystko kłapało, handel szedł, fabryki łódzkie zbywały za miliony marek towaru codziennie.

W poniedziałek raptem wszystko stanęło, popyt zmniejszył się, handel zmalował. Zapewne znów za parę dni wszystko się ruszy.

— Przejechany przez pociąg.

Wczoraj pomiędzy godziną 12 a 1 szedł pociąg szynami robotnik bez zalecia i nie słysząc, że pociąg nadbiega nie zszedł z szyn.

Pociąg obciął Lucjanowi Oklińskiemu, zamieszkałemu na ulicy Kuroja na Chojnach obie nogi i rękę. Wezwano księdza. Policja niedościgała do rannego żony. Okliński liczył lat 42. (8)

— Okradziona.

Panią Marię Krawczyńską wdowę po szewcu okradziono doszczętnie prosi ośól dobroczynny, aby dopomógł jej w czemkolwiek. Została bowiem bez ubrania. Meszka Pańska 51 (9)

— Chór u św. Krzyża

Zarząd Chóru Polskiego przy kościele św. Krzyża zwołuje na sobotę dn. 11 b.m. na godzinę 7-a w kancelarji parafialnej, ul. Przejazd Nr. 13.

„Ogólne Zebranie“ członków Towarzystwa.

PRZEMYSŁ HANDEL I FINANSE.

Komplikacje gospod. w Poznaniu

W stosunkach gospodarczych województw zachodnich — jak donosi poznański „Głos Poranny” — zapowiada się nowa komplikacja w postaci ruchu zarobkowca w rolnictwie. Przyczyną tej akcji jest rozbieżność poglądów stron na sposób zawarcia nowych kontraktów w miejsce dotychczasowych, wpływających z dniem 31 marca. Pracownicy domagają się, aby układy w sprawie zawarcia nowej umowy taryfowej toczyły się na miejscu z udziałem przedstawicieli władz tutejszych. Zdaniem ich jednolite uregulowanie tej sprawy przez rząd centralny dla całej Rzeczypospolitej byłoby z uszczerbkiem dla tutejszych robotników, którym ze względu na wyższy stan kultury rolnej województw zachodnich należy przyznać korzystniejsze warunki pracy i płacy.

Pracodawcy zgodzili się na propozycję ministra pracy p. Darowskiego, by układy taryfowe przenieść do Warszawy tembardziej, że tutejsze ministerstwo wraz z departamentem ochrony pracy przestaje istnieć z dniem 31 marca i że kontrakty w każdym razie legalizowane być powinny przez władze warszawskie. (o)

Prowadzenie układów we Warszawie nie wyklucza uwzględnienia warunków lokalnych w ramach ogólnych podobnie jak to i dotąd się działo odnośnie do niektórych powiatów o warunkach specjalnych. Narazie w kwestji tej do porozumienia nie przyszło, gdyż strony uważają ją za zasadniczą i trwałą na swem stanowisku. Wśród ogółu robotników rolnych panuje spokój, chociaż gdzieś zauważyć się daje agitacja w kierunku przygotowywania strajku rolnego.

Także w zawodzie budowlanym zaznacza się ruch zarobkowy.

Strajk zecerów, uważany za zapowiedź dalszych ruchów zarobkowych, trwa w dalszym ciągu, mimo toczących się co chwila układów między sironami. Panuje przekonanie, że skoro nie uda się zażegnać strajku w najbliższych dniach albo godzinach, bezrobocie przybrać może bardzo poważny charakter. (7)

Targi wiedeńskie

W Wiedniu są obecnie czynione wszelkiego rodzaju przygotowania na drugie między narodowe Targi, które mają się odbyć w tygodniu między 19 a 25 marca 1922 roku. Po krótkim zastój przemysłowym, silny i zdrowy ruch daje się teraz odczuć w handlu wiedeńskim.

Wielkie hotele i prywatne mieszkania przygotowują najlepsze pokoje na przyjęcie cudzoziemców. Wykaz mieszkaniowy Targów Wiedeńskich załatwia codziennie większą ilość za mówień na mieszkania z zagranicy.

Nigdzie nie spostrzegą się śladu jakichkolwiek trudności czy przeszkód, o których zagra nicą w ostatnich czasach, zupełnie zresztą nie słusznie mówiono. Kto do Wiednia przybywa mile jest widziany i napewno będzie się tam czuć zupełnie dobrze.

Bliższe informacje, jak również karty uczestn. na Targi Wiedeńskie udziela Polsko-Bal tyckie Towarzystwo Handlowe i Transportowe Spółka Akcyjna Oddział w Łodzi ulica Piotrkowska 125. (7)

Targi lipskie

Z Lipska donoszą, że otwarto tam one gdańskie Targi Lipskie, które jeszcze w pierwszym dniu otwarcia zostały zwiedzone przez przeszło 100,000 gości. Jest rzeczą znaną, iż popyt jest bardzo wielki, natomiast podaż towarów jest nieproporcjonalnie do tego mała. Na targi przybyli przedstawiciele Chin i Rosji, interesując się specjalnie działem maszyn. (1)

Nowy zastój w przemyśle łódzkim.

(p) Po kilkunastu dniach wielkiego ożywienia sytuacja w handlu i przemyśle znów zmieniła się na niekorzystną.

Głównym powodem wszystkich tych zmiennych sytuacji na rynku pieniężnym. Od dwóch dni waluty zagraniczne poczęły spadać w tempie niezwykle przyspieszonym. Natychmiast nastąpiło pewne obumarcie w handlu. Już onegdaj kupcy wstrzymywali się od kupna, zaś wczoraj ruch był minimalny. Liczą się wszyscy z dalszym spadkiem walut obcych a co za tem idzie stagnacją w handlu. Większa ilość kupców za miejscowych opuściła wczoraj Łódź nie kupując nic. Towary

Robotnicy niewykwalifikowani żądają zrównania płac.

(o) Onegdaj wieczorem w ok. kom. zw. zaw. odbyło się zebranie, na którym delegaci zdali sprawozdanie z pertraktacji z przemysłowcami.

Kilku mówców wypowiedziało się za zrównaniem płac robotników kwalifikowanych i nie wykwalifikowanych.

P. Kałuszyński w odpowiedzi wskazał, że wiadomo, iż robotnik posiadający praktykę i naukę winien zarabiać więcej, gdyż jest odpowiedzialny za swą robotę, a robotnik niewykwalifikowany musi zarobić na utrzymanie swej rodziny. Ta różnica jest wszędzie uznana i nie można jej usunąć.

Mówca apeluje do robotników, by nie rozpoczynali w fabrykach strajku, gdyż pertraktacje prowadzone są nadal, zaś po ich zakończeniu, zwołane zostanie ogólne zebranie, które rozpatrzy wynik konferencji z przemysłowcami i po weźmie odpowiednią rezolucję. (9)

Strajk u kapeluszników.

(p) W fabrykach Karola Gosperta i Borucha i Perły robotnicy zażądali 50—125% podwyżki. Ponieważ robotnicy na warunki fabrykantów nie zgodzili się, postanowiono w wyżej wymienionych fabrykach rozpocząć strajk. (9)

Ile polskich marek jest w obiegu.

Wedle urzędowego sprawozdania ze stanu rachunkowości Polskiej Krajowej Kasy pożyczkowej z dnia 20-lut. rb. obieg banknotów wynosi w tym dniu 244 miljardy, 216 milionów, 26 tysięcy 411 marek jest o 561 milionów 374 tysiące 655 i pół marek więcej niż w poprzednim okresie sprawozdawczym. (2)

System Taylor'a na kolejach.

Znany i wielokrotnie komentowany system Taylor'a polegający na zastosowaniu w pracy fizycznej jaknajdalej posuniętej ekonomji wysiłku i ruchów ma być obecnie zastosowany na naszych kolejach w działach mechaniki drogowej i częściowo na kolejach.

Inicjatywa wyszła od Ligi pracy, która na wzięła swą myśl do znanych referatów wygłoszonych na zjeździe inżynierów kolejowych przez p. inż. Świątkowskiego.

W kołach ministerjum kolei powstała myśl by celem stopniowego wprowadzania tego systemu wymagającego zresztą długich i fachowych studiów, sprowadzić do Warszawy specjalistów instruktorów, którzy by zajęli się wykształceniem przynajmniej pierwszej partii robotników. (8)

Bank polsko-francuski na G. Śląsku.

Wybitny finansista i prezes zrzeszenia przemysłowców francuskich w Polsce Montplanet zorganizował konsorcjum, które ma za zadanie finansować bank polsko-francuski na

dotychczas nie staniały i ceny są w porównaniu jakże były w miesiącu lutym znacznie wyższe.

W przemyśle dało się również zauważyć pewien zastój. W pierwszym rzędzie, jak zwykle odbiło się to w przemyśle wełnianym, a następnie i w bawełnianym. Po ostatnich podwyżkach jakie otrzymali robotnicy w przemyśle włókienniczym, koszty produkcji są droższe niż zagranicą. Niektóre fabryki nie są już z zamiarem ograniczenia ilości dni roboczych w tygodniu. Fabryka firmy Sztejkier ograniczył ilość dni pracy do trzech dni w tygodniu.

G. Śląsku. Organizacja ostateczna banku nastąpi w ciągu bieżącego miesiąca. S. 8

Proszą o oferty.

Firma Ekker Józef — Budapeszt, Ankerkör prosi o oferty na towary włókiennicze.

Statystyka ludności w Poznaniu

Podług dokonanego spisu, Pomorze liczy obecnie 745,000 Polaków 196,000 Niemców a więc 79 proc. Polaków i 21% Niemców. Miasto Toruń, które w roku 1910 liczyło około 66% Niemców ma ich obecnie 14 1/2%. Grudziądz liczący w roku 1910 84 proc. Niemców, obecnie już tylko wykazuje 28 proc. Niemców. Województwo Poznańskie liczy 1,619,000 Polaków i 351,000 Niemców, a więc 82 1/2% Polaków i 17 1/2% Niemców. W roku 1914 żył w Niemczech w Poznaniu 2 1/5 tej ludności. Miasto Poznań miało w roku 1910 42% Niemców, obecnie tylko 6 1/2%. Te liczby mówią same za siebie. Mianowicie pokazują one, jak obłudne było twierdzenie Niemców, że te ziemie byłyby zerdajcy. Niemieckość ta to tylko sztuczny import, który gdzieś słońce zświadczył, że ta ziemia to rdzennie polska. (9)

Brak olejów roślinnych.

Produkcja olejów roślinnych w stosunku do przedwojennej ilościowo prawie że nie zmniejszyła się i stanowi 98 proc. produkcji roku 1913-go. W roku 1913-ym Węgry wyprodukowały olejów roślinnych na sumę 18,6 milionów koron. (2)

Złoto na dnie rzeki w Waldecku

Według informacji z Waldecku, w Turynji, piasek na dnie rzeki Edery w Niemczech zawiera znaczne domieszki złota.

Jak donoszą, złoto będzie eksploatowane za pomocą nowoczesnych maszyn, a przedsiębiorcy twierdzą, iż pokłady złota w Ederze są znaczne.

Rzeka Eder wypływa w Westfalii, 24 mile na północny wschód od miasta Koblenz, a uchodzi do rzeki Fuldy blisko miasta Kassel. (7)

Giełda warszawska z dn. 9 b. m.

4 1/2% listy ziem.	—	Dolar. St. Zj.	4070 4069
za 100 rub.	283.	Marki niem.	—
5% obl. m. Warsz.	355	Franki franc.	—
6% obl. m. Warsz.	150	Funt	—

Czeki i wpłaty.

Belgia	555.	545	Londyn	18020.	18100
Berlin	16.80.	16.17	Nowy Jork	4090.	4003
Gdańsk	16.80.	16.17	Paryż	375.	370
Praga	71.50.	71	Wiedeń	65	—

Akcje.

Bank hand.	3225	3275	Ostrowiec	10200	9800
„ „ Dyskont	3225	3270	Rudzi	2550	2550
„ „ Kredyt.	3000	3050	Starachowice	5.00	517
„ „ Zjed. z. pol.	—	—	Zyrardów	78000	78500
„ „ Cukier	—	—	Borkowski	1425	140
„ „ Drzewo	—	—	Zegluga	1925	1875
„ „ Lilpop	5925	5900	Jabikowscy	1400	1380
			Włocław	2590	2530

Z teatru miejskiego.

Dziś w piątek Teatr Miejski daje **Zemstę** kom. A. I. Fredry.

W sobotę o g. 4 pp. dla młodzieży szkół średnich „Mazepa” tragedia—arcydzieło Juliusza Słowackiego— w niedzielę o 3 pp. **Mazepa**.

W przygotowaniu **Kłątwa i Sędziowie**— Wyspiańskiego.

Z sądu

— Lichwa w Grand-Hotelu.

Obywatel belgijski Albert Dereroux, domiósł ko misarjatowi rządu na m. Łódź, że dyrekcja Grand-Hotelu pobrała u niego za jeden pokój 2280 mk., licząc mu jako cudzoziemcowi 100 proc. więcej niż zwykle.

Sprawa ta była przedmiotem rozpraw w sądzie okręgowym. Jako oskarżony stanął dyrektor Grand-Hotelu Bergier.

Oskarżony przyznaje się do tego iż pobrał wyżej wymienioną sumę, lecz tłumaczył się, że chciał w ten sposób powetować stratę, jakiej doznał z tego, iż w hotelu było zarekwirowanych wiele pokoi dla urzędników i oficerów. Również oskarżony twierdzi, jakoby swego czasu udał się do doktora Pamlikowskiego, ówczesnego naczelnika walki z lichwą, który zgodził się na propozycję, aby od cudzoziemców pobierać płacę za lokal o 100 proc. więcej. Doktor P. zeznaje, iż swego czasu była mowa o tem aby od cudzoziemców pobierać ceny wyższe tak jak to czynią u siebie Niemcy wobec obcych, lecz zezwolenia na to nie dał.

Przedstawiciel oskarżenia publicznego podprokurator Krychowski stwierdza, iż dowody winy podsądne są jasne i nie ulegają żadnej wątpliwości. Zeznanie świadka dra Pawlikowskiego zasługuje na wiarę i przeto wnosi o ukaranie oskarżonego w myśl art. 23 ustawy o lichwie wojennej.

Sąd w składzie sędziów T. Kamińskiego (przewodniczący) Karotkiewicza i Kozłowskiego po wysłu-

chaniu obrońcy adw. Cygańskiego, skazał Bergiera na 20,000 mk. grzywny lub jeden miesiąc aresztu zaś wyrok polecił ogłosić w „Głosie Polskim” „Kurjerze Łódzkim” oraz wywiesić takowy na głównych drzwiach Grand-Hotelu na przeciąg dni 14. (7)

Z ostatniej chwili

Delegacja wileńska.

O godz. 6 wieczorem 8 marca odbyło się wczoraj w gmachu Sejmu posiedzenie całej delegacji wileńskiej, na którym pos. Bańkowski i pos. Małowieski zdawali sprawozdanie z rozmów z p. Ponikowskim.

W czasie rozprawy posłowie lewicy oświadczyli, iż opuszczają Warszawę i wracają do Wilna. Oświadczenie to wywołało wśród delegacji wielkie oburzenie. Pos. Zalewski odparł iż Rady Ludowe pozostają, gdyż sprawa nie została załatwiona, a za załatwienie jej odpowiedzialna jest cała delegacja, bez względu na to czy kto podpisał akt, czy nie. (8)

Rady ludowe.

Ze strony Rad Ludowych byli dnia 8 marca u p. Ponikowskiego pos. Małowieski oraz dwaj posłowie z Rad, którzy w ostatniej chwili cofnęli się od podpisania aktu Jackiewicz i Szwabowicz. Po wywodach p. Ponikowskiego, obaj t. zw. oporni posłowie odpowiedzieli stanowczo, że nie podpiszą aktu niezgodnego z uchwałami Sejmu Wileńskiego. (8)

Powrót posłów.

Wczoraj o godzinie 9 powróciło przyzdyum

i część posłów do Wilna, część zaś ich przyjechała 8 marca.

Posiedzenie sejmu wyznaczono na sobotę. (2)

Arcybiskup Hryniewiecki.

Arcybiskup Hryniewiecki przybył wczoraj do Lwowa. W imieniu miasta powitał gościa wiceprezydent Stahl. Arcybiskup zatrzymał się w domu kapituły. (2)

Co dalej?

Zapytany jeden z posłów ziemi wileńskiej, co dalej będzie, odrzekł, że następstwa polityki polskiej są nieprzewidziane. Może być, iż dojdzie do tego, że Wilno powoła generała Żeligowskiego na prezydenta Rzeczypospolitej wileńskiej i nie będzie więcej ani z obecnym rządem, ani z obecnym sejmem pertraktować, bo rząd ten nie odczuwa ani duszy wilnian, ani patriotyzmu mieszkańców, którzy całą swą istność włożyli w tą sprawę. (2)

Ofiary.

— Na repatriantów.

Sąd pokoju 2 okręgu w sprawie karnej 142 | 22 mk. 1,000. (8)

Na Kolegiatę Wiślicką

Żołnierze warszt. reparacyjnych O. L. M. V 1500 mk.

Teatr Scala

Cegielniana 18.

Pozegnalne występy Krakowsk. Operetki „Nowości”

Piątek, sobota, niedziela popoł. i niedziela wieczór

Sensacja!
Premjera!

BIAŁY MAZUR

LEHARA.

Ostatnia nowość ter-
toroczna grana w nie-
bywałym powodz. na
scenach warszaw-
skich, krakowskich
i wiedeńskich.

KOBIETA która ???
zabita

PŁOMIEN ???

MORPHIUM ???

?

Techpom
SP. AKC.
WARSZAWA
Warecka 10.
Tel. 257-56 i 101-96.
Polecza ze składu:

Lóżka
metalowe
Leżanki
sprężynowe

MATERACE
sprężynowe
patentowane

DRUKARNIA

„ROZWOJ”

przyjmuje wszelkie roboty
wchodzące w zakres:
— drukarstwa. —

Dr. med. P. BRAUN

Południowa 23,
Spec. chorób wenerycznych i skór-
nych i moczopięłowych. Przyjm.
10-1 i 5-8. Panie 4-5.
617-B-12

Dr. Artur Banasz
urolog.

(Choroby nerek, pęcherza
dróg moczowych, chron. rzeza-
czka)
przyjmuje od g. 5 do 7
Moniuszki № 11. 53

Dr. med. E. Zeligsonowa

Choroby kobiece, skórne
weneryczne (kob.) Usuwanie
włosów z twarzy elektrolizą.
Przyjmuje od 11-3. Ul. 6-go
Sierpnia 1. (Benedykta) 528D

Do działu ogniowego Tow. Ubez. poszukiwani ustosunkowani

AGENCI

Zgłoszenia sub. „Agent” 668K3

CEGLA!

Sprzedam większą ilość cegły. Wiadomość Brzeziny Cegielnia „Marysin” Atozyczyński. [713K2

Konwersacji polskiej

z młodą osobą chrześcijanką poszukuję na godziny dla młodej pami

Oferty do Admin. „Rozwoju” pod lit. K. St. 333. 719-P

Poszukuję zdolnego
Agent

zglaszać się od 10-12
Cukiernia Piotrkowska 142.
719-P.

GORSETY

biustonosze, przetrzymacze.
Przeróbki, pranie, reperacja wy-
konywa najstaranniej i niedro-
go mistrzyni gorsetów Marja
Czempik, (dawn. „Renoma”) ul.
Główna 17. 645B

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycz-
nych i skórnych.
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przy-
jęć od 9-2 i od 6-8.
Panie od 5-6. 712K4

Dr. med. H. Szumacher

choroby skórne i weneryczne
przyjm. 5-7 w niedzielę i świę-
ta 11-1
ul. 6-go Sierpnia 1. (Bene-
dykta) 461Dg

Majątek do sprzedania 87 morg

w tem 5 morg łąki, 2 morgi ogrodu, 300 drzew owocowych, 50 morg gliny, parowa cegielnia, 4 domy i piętro, żywy i martwy inwentarz, 6 koni, 8 sztuk bydła, inwentarz w dobrym stanie
Winda ul. Radwińska 17, Kawiarnia W. M. 697K3

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AIAA Kupuje meble dywany futra garderobę bielizne maszyny do szycia placę na wyższe ceny Łaznik Benedykta 28 m 15 parter 1555-19

A.A.A. Kupuje meble dywany garderobę futra maszyny do szycia najlepiej Wajraich Benedykta 19. 1598-16

A. Meble łóżka, szafy, kredensy, stół, krzesła, tremo, otomana, bielizniarke umywalnie, biurko, wieszak, róg jeleni wyprzedam tania byle zaraz Piotrkowska 225-3 front. 1641-2

A Łóżka materace szafy bielizniarke stół krzesła otomany nocne szafki Sprzedam tania Sienkiewicza 59 of. cyna 11 wejście 2 piętro miesz 26 1637-4

4000 pudr drzewa po 15 mk do sprzedania na wozy twarde suche w szczapach Nawrot 48 Bracia Kolasiecy 1570-1

Sklep spożywczy z jednym pokojem od zaraz do sprzedania Lubelska 12 1632-6

Sprzedam lub wydzierżawię w Pabjanicach w miejscowości Osinki 18 składów dobrej ziemi w jednym działku Wiadomość Pabjanice Olna 16 u gospodarza 1725-1

Sprzedam okleścion w dobrym stanie Kapię maszynę przędziarke dowolny małej lub średniej wielkości i maszynę do przędzenia lnu i gremplarke do welny Wiadomość gm. Wymysłów wieś Dobron p. Łaski M. Ukas k 1724-5

Sprzedam szatarnię do maki w dobrym stanie Piotrkowska 292-2 1739-2

Mam do sprzedania łóżko nielkowe z materacami i dywan ul. Sienkiewicza 56 m 22 1729-1

Sieczkarnia o 2 nożach wózek ręczny o 2 kołach do sprzedania zaraz Wiadomość ul. Piotrkowska 51 m 30 u Sapińskiego lub u dozorcey domu 1735-3

Magiel do sprzedania Miłsza 52 22 1737-1

Dwa piace do sprzedania blisko ul. Rzgowskiej wiadomość ul. Wegnera 7 m 8 od g 5 Chojny 1840-3

Sprzedam urządzenie z mleczarni tania z powodu wyjazdu Przejazd 37 mleczarnia 1743-3

Sklep rzeźniczy z mieszkaniem z powodu zmiany interesu do sprzedania Oferty w Rozwoju sub Interes 1746-3

Sprzedam dom drewniany w Łasku w centrum miasta i około trzech morgów ziemi pазennej cena 3 miliony 500 tys mk wiadomość stacja kolejowa Zdńska-Wola Adam Grigierowski 1748-4

Do sprzedania maszyna do krawatów i sarkowa do swłtrów 60 c | m 6 Sierpnia 36 m 1 0175-3

Kawiarna do sprzedania w ruchliwym punkcie oferty w red Rozwoju pod Kawiarnia 1751-5

Wypredaż obuwia męskiego damskiego gwarantowanego z powodu choroby Pracownia obuwia Kilińskiego 107 róg Nawrot -1

Power (sprzedam tania Piotrkowska 178 Krzemieński 1635-4

Maszyna Singera bebenkowa do sprzedania Sosnowa 17 w sklepie 1633-1

Kupuje złoto srebro wszelką biżuterję garderobę używaną i t p Ratkowska sklep komisowy Główna 35 1525-12

ULE z pszczołami sprzedam ul. Szkolna 25 K. Sapiński. 1606-1

Wóz paro konny sprzedam wiadomość ul. Wysoka 33 m 4 1659-4

Pianino za ranciczne pierwsze rzedne 450,000 sprzedam oferty 450 do Rozwoja 1669-1

Sklep dobrze prosperujący z powodu wyjazdu do sprzedania Krucza 4 1630-5

Sklep spożywczy dobrze prosperujący wraz z mieszkaniem niedrogo byle zaraz z powodu zmiany interesu Szkolna 19 1611-1

Psy młode szpice i lasiro sprzedam Kilińskiego 85 mleczarnia 1716-3

Do sprzedania pianino gra ręczno elektryczna i duża fisharmonja Piotrkowska 284 sklep 1722-2

Sklep spożywczy dobrze prosperujący duży z mieszkaniem elektrycznym oświetleniem tania do sprzedania Warunek kupującego zarazem — odstąpienia mi mieszkania Oferty pod A A w Rozwoju 1721-4

Sprzedam urządzenie sklepowe Targowr 15 m 4 1715-2

KUPIE wózek dziecienny spacerowy w dobrym stanie Główna 5 Dozorca wskaze. 1725-2

Do sprzedania pracownia pończoch i trykotarzy z obszernie wyrobioną klientelą z mieszkaniem 2 pokoje z kuchnią światło elektryczne. Cena bardzo przystępna byle zaraz Nawrotkowskiego 49 m 14 1563-1

Szałę do rzeźby sprzedam Siowańska 23 m 65 1706-1

Dom sprzedam przy tramwaju wiadomość Przędzalniana 17 w sklepie Joki 1710-2

Fortepian w dobrym stanie do sprzedania ul. Konstancyńska 53 miesz 2 front 1711-2

Srzypce w dobrym stanie są do sprzedania Krucza 25 warsztat stolarski 1712-2

Do sprzedania dom murowany 2 piętrowy z oficyną ogrodem i t d z wolnymi mieszkaniami na letnisku przy przystanku tramwajowym w m. Katy A B Nr 6 (przed Kochanówką) Wiadomość tamże 1793-1

Jest do sprzedania 5 morgów ziemi z łąką i ząsiwem jeden kilometr za Podębicami w lesie Klementów pomiędzy lasami z budynkami Wiadomość ul. Lesna 54 Baciński 1701-2

Gruszki suszone na funty i pudry sprzedaje Senarska 15 m 65 1605-2

Sprzedam kawiarnię w dobrym punkcie byle zaraz ul. Radwańska 17 1671-2

Meble 2 szafy łóżka z materacami stoły krzesła i otomana i inne meble tania do sprzedania A Bauer Żelazna ga (przy Rokicińskiej) 1694-2

Różne:

Akuszerka M Nowakowska Dzielna 34 przyjmuje od 9-1 i 5-7 1392-7

Akuszerka Pipikowa Piotrkowska 152 m. 14 przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych. 1654-12

Pracownia obuwia Adama Wala sa Rzgowska 15 poleca obuwie męskie, damskie przyjmuje ustalunki ceny przystępne. 1530-6

Młoda wdówka również panienka poszukują u chrześcijańskich państwa jakiegokolwiek zajęcia domowego Oferty do Rozwoju pod JS 1726-5

Technik fachowiec 46 lat poszukuje spółniczkę z kapitałem sześć milionów w celu matrymonialnym gwarancja kapitału hipoteka oferty do Rozwoju dla Przemysłowca 1727-2

Potrzebna zdoina panna do szycia od zaraz ul. Wschodnia 44 m 12 1657-3

Potrzebna prasowaczka do garderoby Dzielna 24 1760-3

Zdemobilizowany podoficer W. P. z wykształceniem 4-ro klasowym poszukuje jakiegokolwiek pracy biurowej Na żądanie mogę złożyć referencje oraz zaświadczenia o pełnieniu funkcji pracownika biurowego podeme się wszelkiej pracy oferty w Rozwoju dla „Zdemobilizowanego”. 1745-3

Okuławy zagubione 9/3 na An drzeja odebrać można w „Rozwoju” za zwrot kosztów ogłoszenia. 1755-2

Potrzebna dziewczyna do dziecka Miedziana 12 m. 2. 1761-2

Pracownia „Wandy” Główna 50 II piętro front wykańcza elektrycznie i gąstwinia kostjamy 7000 płaszcze 6000 suknie 3000. 1755-2

Chłopiec porządnych rodziców do praktyki ślusarskiej może się zgłosić Sienkiewicza 59 Perłński. 1752-2

Potrzebna rutynowana sprzedawczyni do magazynu konfekcji damskiej zgłaszać się na ul. Napiórkowskiego 49 A. Cabanek Tam też wydaje się zdolnym krawcowym szycie sukien do domów. 1732-3

Potrzebna zaraz zdoina stanciarzka i przyjmuje panienki do nauki szycia i kroju oraz poszukuje służącej do wszystkiego Kilińskiego 12-5. 1731-3

Poszukuję i pokoiu z kuchnią i z meblami lub bez w okolicy Placu Wolności, a Ewangelickiej i bocznych ulic dobrze zapłacę Oferty w Rozwoju pod „dobra zapłata” 1730-2

Mieszkania z pokoje z kuchnią poszukuje inteligentny przedsiębiorca Oferty w Rozwoju sub 200 000. 1736-2

Nauczycielka gimn. udziela lekcji francuskiego (konwers Dwie osoby mogą się przyłączyć do kompletu Kilińskiego 106 a m 16 lewa oficyna. 1734-3

Rzeźnicze urządzenie do sprzedania Wólczajska 98 Sklep 1741-3

Piekarnia z mieszkaniem i sklepem do wynajęcia zaraz w Radogoszcza wiadomość ul. Piotrkowska 51 u Sapińskiego lub u dozorcey domu. 1738-3

Mamka z obitym pokarmem poszukuje zajęcia Wólczajska Nr. 6. 1749-2

Kawiarka potrzebna Piotrkowska 45 cukiernia. 1744-1

Potrzebny zdolny pracownik obeznany z czynnościami notarialnymi t. j. prowadzeniem ksiąg, wezwaniami, podświadczeniami, protestami etc. Oferty do „Rozwoja” dla Z. 1619-1

Inżynier kawaler poszukuje umebłowanego Epokoju Oferty dla Z Z Rozwoj 1533-3

Przyjmuje ażurki męzkie Łęcka ul. Piotrkowska 105 lewa oficyna II wejście 1531-14

Potrzebny szewc na roboty męskie i damskie Gdańska 65 1686-1

Potrzebna ekspedientka do cukierni Oferty (pod lit Ekspedjentka do administracji) nina pi sma 1678-1

Ogrodnika skromnych wymagań lub stróża samotnego poszukuje Zawadzka 9 17 od 3 ciej 1678-1

Handlowiec przystąpi do spółki jakiego interesu z gotówką pół miliona i pracą Oferty do Rozwoju pod Handlowiec 1660-1

Polorownik specjalista odświeża różne meble również pianina i fortepiany oferty do administracji Rozwoju pod Spe eja lista 1671-1

Wydaje za dom roboty pończosznice na 16 Wiadomość Przejazd 69 m 75 1662-1

Przybyła się suka Buldog morenowata z obrozą na szyi odebrać można Piotrkowska 92a dozorcey 1663-1

Poszukuje 2 pokoje z kuchnią lub 1 pokój z kuchnią, dam odstępnego cena nie gra roli zgłoszenia piśmienne Łowicz Kaliski bufet Stefan 1658-1

Zdoina modystka przyjmuje ka pelusze do roboty po cenach przystępnych Nawrot 42 front II-gie piętro m. 6. 1401-7

Jest do oddania na własność chłopczyk 6 tygodniowy wiadomość Szkolna 26 IV piętro 1695-2

Uczennica średniego kursu Liceum mazyckiego p. H. Kijeńskiej udziela lekcji mazyki początkującym Orla 23 m 25 1699-2

Bielizniarki zdoina na miejscu i po za domem poszukuje magazyn bielizny Nawrot 7 1702-2

Zdoina gospodyni poszukuje posady do samotnego wiadomości Piotrkowska 50 Druszcz 1699-2

Potrzebny samotny człowiek do koni znający pracę rolną Wiadomość ul. Brzezińska 104 1617-2

Poszukuje posady kasjerki lub ekspedientki Łaskawe oferty pod Poszukująca do Rozwoju 1703-2

Pielęgniarka z dobrą praktyką poszukuje posady na miejscu lub na wyjazd ewentualnie do dziecka lub do towarzystwa starszej osoby oferty do Rozwoju 150 1708-2

Pokój parterowy przy ul. Senatorskiej zamienię również na 1 pokój w dzielnicy miasta od ul. Nawrot do Pomorskiej (Średniej) Wiadomość w piwar ni ul. Sienkiewicza 7 1700-11

Za inaj chłopiec lat 7 nazywa się Bronisław Mateczak który wiesz gdzie się znajduje uprasza się zawiadomić rodzicom Zubardz ul. Feliksa 12 1720-2

Osoba skromnych wymagań z mieszkaniem i utrzymaniem potrzebna do samodzielnego prowadzenia sklepu i gospodarstwa A Oferty do Rozwoju pod „A B” 1619-1

Zaginęła książeczka fryzjerska zezalnicza na imię Marjan Chwałewski 1716-2

Zagubione dokumenty

Panasiak Florentyna zagubiła tymczasowy dowód osobisty wyd w gm. Gowarów z Radomskiej 1653-1

Zawadzka Stefania Piotrkowska 77 zagubiła tymcz dowód osobisty z Brzeżan 1635-1

Nowicka Polonja zagubiła paszport niem wyd w Łodzi 1680-1

Jurek Antoni zagubił portfel z paszportem i pozwoleniem na broń Uczciwy znalazca zechce zwrócić dokumenty do adm dz Rozwoj 1676-2

Helena Rządzińska ucz kl i 8 kl gimnazjum żeńskiego p. Pętkowskiej i Macińskiej zagubiła matrykulę szkolną Konstancynowska 75 1676-1

Kowalczyk Stanisław zgubił kartę bożerainowego urlopa wydaną przez 1-szy pułk wojsk łączności 1660-1

Kozłowska Cecylja zagubiła paszport rodzinny niemiecki wydany w Łodzi 1637-1

Zdzarski Edward Rokicińska 54 zagubił p szpott niemiecki wyd w Łodzi 1672-1

Henryk Marek zagubił dowód osobisty wydany w gminie Chojny 1714-2

Janaszkiewicz Helena zagubiła paszport polski wydany w Łodzi 1669-2

Zaginal dowód osobisty na imię Ignacego Graczyka wydany przez magistrat miasta Zgierz 1 kartę powołania rocznik 1887 1700-2

Stefan Jaszczak zagubił kartę powołania wydaną w Łaski 1764-3

Jon Bogdziewicz zagubił legitymację wolnej jazdy Nowotargowa 11 1756-3

Stasiak Marianna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łęczycy 1763-3

Szadkowski Józef zagubił paszport tymczasowy wydany w gminy Chartupi Małej 1739-3

Kazek Antonina zagubiła paszport polski wydany w Łodzi 1755-1

Maria Ulrichowa zagubiła paszport polski wydany w Łodzi 1728-3

Józef Dobrzyński piekarz zagubił portfel zawierający nim paszport niemiecki papiery majst świadectwo oraz dokument wojskowy legitymacja na wyjazd resorką po mieście proszę łaskawego znalazcę o zwrot tych rzeczy za wynagrodzeniem 1748-3

Polterzy studniarsty i ślusarzowodociągowi mogą się zgłosić do **I. Hofmana** Kilińskiego Nr. 113. (714)

Potrzebna ekspedientka od zaraz. Zgłaszać się do restauracji „Savoy” od 11 do 12 rano. (715K)

CENA OGŁOSZEN PRZED TEKSTEM I W TEKSCIE — 180 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. NEKROLOGI — 90 mk., KOMUNIKATY — 100 mk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 5 mk. ZA WYRAZ, DUŻE LITERY 80 mk. DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY — 4 mk. OGŁOSZENIA ZAMIEJSCOWE 50 PROC. DROŻEJ, ZAGRANICZNE 100 PROC. DROŻEJ. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 lamów.

ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zama wiad „Rozwoj” w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już przy pierwszym ogłoszeniu od dnia zmiany ceny bez uprzedniego zawiadomienia.

Red. odpowiedzialny Sawaryn Ratkowski. W. Łoźni W. Czajewskiego.

CASINO

Dziś nadzwyczajna premjera I epoki

CLOU SEZONU!

Najgłośniejsze dzieło (niewidziane jeszcze w kraju) znakomitej wytwórni „Gaumont”
w Paryżu, dramat w 4 epokach podług powieści

Juljusza Verne

p. t.

HRABIA SANDORF

w rolach tytułowych: słynny aktor Comedie Francaise

ROBERT JOUBÉ

i jego uroczą partnerka

GABRIELA RISTORI

Ilustracja muzyczna, ściśle dostosowana do obrazu, powiększonej orkiestry symfonicznej
pod batutą p. L. KANTORA.

d720p1

Początek przedstawień o 4,15, w soboty i niedziele o 3-ej.

Dziś premjera!

ODEON

Ostatnia nowość!

Film w przestworzach!

„Piraci z trupią głową”

Amerykański dramat w 6 akt.

W rolach tytułowych uroczą

Francelia Billington

i znakomity lotnik
amerykański

Locklear

W filmie tym biorą udział dwaj znakomici lotnicy amerykańscy, którzy osiągnęli
rekord strącania nieprzyjacielskich samolotów podczas ostatniej wszechświatowej wojny

Rzecz się dzieje częściowo w powietrzu na samolotach na wysokości 2000 metrów,

720K1)

Początek przedstawień o 4.15 w soboty i niedziele o 2-ej.